

La Pacdefendanto

 N-o. 15 NEREGULA INFORMA CIRKULERO POR ĈEHOSLOVAKIO MARTO 1953

ESPERANTO kaj la PACMOVADO

„Sub la sankta signo de l' Espero kolektiĝas pacaj batalantoj“ - „NE AL GLAVO SANGON SOIFANTA!“

Jen partoj el la himno de esperantistoj kiun verkis nia granda majstro d-ro. L.L.Zamenhof. Li klare esprimis la sencon k. celon kiun esperis atingi per sia geniala verko, la internacia lingvo, doninte ĝin je dispono al la homaro. Rigardante hodiaŭ ĉirkaŭ ni, necesas konstanti, ke ne ĉiuj esperantistoj ankoraŭ kapablis kompreni la sencon de nia lingvo kaj tute ne la ideon de ĝia kreinto. Multaj el ni ja uzas Esperanton nur kiel lingvon tute sencele kaj sen ideo kvazaŭ ili ne scius pro kiu Zamenhof ĝin verkis. Ja ili eĉ ĉiuokaze kantas la himnon kun la supre cititaj tekstoj kaj tute ne konsciiĝas pri la profunda signifo de tiuj kantataj vortoj. Ankoraŭ longe ne estos realigota la celo donita de nia majstro al la internacia lingvo, eĉ se la tuta homaro parolus unu internacian lingvon, se ĝi ne konsciiĝos pri ĝia interna ideo kaj celo kaj daŭrigos la batalojn inter la nacioj kaj diverstendencaj ekonomiaj ka politikaj potencoj.

Esperanto en si mem kunportas embrion al interfratiĝo de la divers -nacia kaj -tendenca homaro. Sed, se la esperantistoj restas blindaj kaj surdaj al tiu fakto, estus senvalora esti esperantisto. Kiu ne komprenas, aŭ ne emas kompreni la internan ideon kaj celon de nia lingvo, tiu signifas nur senvaloran balaston por celkonscia aktiva esperantistaro.

Oni ofte sin nomas „Samideano“, sed pli konciza estus nomi sin reciproke nur samlingvano, ĉar ne ĉiuj esperantistoj estas samideanoj, ja eĉ ne konscias pri la ideo, kiun devus havi ĉiu esperantisto malgraŭ tio, ke ili pri ĝi kantas en la Esperanto-himno.

Ni ĉiuj estu „Pacaj Batalantoj“ Esperanto estas bela lingvo, oni povas ĝin uzi por ĉiuj bonaj celoj, por reciproka interkompreniĝo, por interŝanĝo de diversaj materialoj, raportoj, fotoj, spertoj ktp. Ofte oni eĉ asertas, ke esperanto fariĝis Edz-peranto, sed ĝia ĉefa kaj plej sankta celo estu kaj restu la celo, kiun al ĝi donis nia majstro, espriminte ĝin en nia himno!: „Ne al glavo sangon soifanta!“.

Ni, esperantistoj devas esti la unuaj, kiuj kondamnas kaj malhelpas la fratmortigadon! Esperanto al ni servu kun sia tuta potenco por jam antaŭ la komenco malebligi ĉiun-ajn militon kaj internacian malamikecon. La Esperanto-movado kaj la pacdefenda movado devas sin reciproke kompletigi, ĉar ambaŭ tiu movadoj luktas kun samaj malhelpaĵoj por la sama celo. La diversnaciaj pacdefendantoj kongresas kaj ilia ĉefa baro estas la lingva diverseco pri multaj ne emas konsciiĝi. La esperantistoj estas jam unuiĝitaj en internaciaj rilatoj kaj kongresoj per unu sama internacia lingvo, sed tiuj ne konsciiĝis ankoraŭ pri ĝia interna ideo kaj disigas pro la diverscelo, diversideeco kaj nesamideaneco. Nia plejunua celo do estu, ambaŭflanka forigo de tiuj ĉi baroj! La esperantistoj devas intime kunfandiĝi kun la diversnaciaj pacbatalantoj kaj doni al tiuj necesas interkomprenilon kaj la pacdefendantoj al ni fidu, ke ni sincere deziras kunlabori por la sama celo! Nur kiam tiuj du gravaj faktoroj intime sukcesos kunfandiĝi estos espero pri efektivigo de ambaŭ iliaj interesoj. La pacdefendantoj akceptu Esperanton kiel la plej urĝan batalilon por la savo de sendpaco kaj la esperantistoj enpenetru aktive la vicojn de la naciaj pacbatalantoj kaj pere de sincera kunbatalado konvinku tiujn pri la nepra bezono de internacia interkompreniĝo kaj akcepto de Esperanto por tiu celo. El tia agado ambaŭ movadoj akiros profiton kaj certigos al la homaro la sopiratan pacon.

Praktike, ĝis nun multaj pacdefendantoj aŭ ties organizoj rifuzas trakti pri Esperanto. Ili havas siajn kaŭzojn. Sed fakte ankaŭ multaj bonaj esperantistoj rifuzas aktivan partoprenon en la pacbatalo sub la pretekesto konservi la neŭtralecon. Sed, ĉu ne estas tia neŭtraleco peko kontraŭ la interna ideo de Esperanto mem? Kontraŭ la celo, kiun donis al ni nia majstro? Ĉu ne malhelpas tia sinteno grave al la disvastigo de nia lingvo kaj ne nur ne allogas al ni novajn amikojn, sed ankoraŭ fortimigas tiujn de nia movado?

Venis jam tempo, ke ni esperantistoj konsciiĝu pri nia celo. For kun la falsa neŭtraleco, kolektiĝu pacaj batalantoj! La demando pri la konservo de la mondpaco jam ekmovigis la tutan homaron. En ĉiuj partoj de la mondo oni luktas por la paco. Sed praktike la plej taŭga armilo de la pacbatalantoj kuŝas ĝis nun nur en niaj manoj kaj bedaŭrinde ofte eĉ ne sufiĉe eluzata. Ni kapablus fari per ĝi

varajn miraklojn, kaj ankoraŭ pli efika tiu ĉi armilo estus, se ĝin kapablus uzita la tuta ĝis nun neesperantista pacbatalantaro.

Jam tagiĝas – en diversaj landoj fondiĝis esperantistaj packomitatoj kaj rondetoj, kiuj kun sukcesoj laboras por nia afero. Per interkontaktigo, interŝanĝo de la spertoj, konsiloj, ekspozicioj ktp. Ili sukcesas akiri la atenton de la ĝis nun ankoraŭ flanke starantoj. Ni disvastigu tiun reton, kontaktu inter ni kaj pere de la praktika uzado de nia lingvo ni finfine sukcesos kunfandiĝi kun tiu ĉi tutmonda pacmovado en la intereso de la mondpaco kaj Esperanto mem.

Rud. Burda

POSITIVA LABORO :

Iniciata komitato, fondita de la aŭstria esperantista pacrondo en Vieno disdonis al ĉiu delegito la Kongreso de nacioj por la paco en la viena kongresejo jenan alvokon en germana lingvo: „Miloj da reprezentantoj de ĉiuj popoloj de la tero kunvenas por preparoli kaj decidi agojn, kiuj estas taŭgaj por fortigi la fronton de la paco kaj certigi la pacon por la tuta homaro. La milito mobilizas ĉiujn disponeblajn rimedojn en totala uzo eksterni homajn vivojn. Ni batalas por la paco kaj tial ni devas uzi ĉiujn disponeblajn rimedojn kiuj taŭgas por garantii ĝin, por konservi la vivon al miloj da homoj. Batalilo tia, kiu ankoraŭ atendas utiligon estas ESPERANTO, la lingvo de la interkompreniĝo por la popoloj. Kiel lingvo neŭtrala, starante super la rivalaj lingvoj naciaj, ĝi konformas plene al la bezonoj de la internacia uzo kaj estas facile kaj rapide lernebla. Ĝi montras sian taŭgecon en ĉiuj sektoroj de la vivo k. ĝi servas krom la lingvo gepatra kiel lingvo de ĉiu moderna homo. Dum internaciaj kongresoj kaj por la persona interilato ĝi estas la aktuala senpera komprenilo por ĉiu batalanto de la paco, por la intelektulo same kiel por simpla homo. ESPERANTO estis kreita de sia aŭtoro kiel instrumento por la paco.

Ne postulante aŭ ne atendante iun politikan deklaron, ni petas Vin rekomendu al la kongreso de la popoloj por la paco, ke ĝi decidu Esperanton uzi por sia celado kaj rekomendi al ĉiuj veraj amikoj de la paco la lernadon de la internacia lingvo.

La INICIATA KOMITATO ESPERANTISTA por la Kongreso de popoloj por la paco.

El „Rudé právo“ de 13.2.1953. La gazeto „New York Herald Tribune“ en Usono alportis ekscitigajn detalaĵojn pri amerikaj preparoj al bakteria milito en Okcidenta Germanio. Laŭ tiuj ĉi informoj estos en la t.n. Strategia triangulo de Pfalz pretigitaj krom aliaj grandaj militaj konstruaĵoj ankaŭ multnombraj esplorinstitutoj, bezonaj por aranĝo de bakteria milito.

La gazeto publiko indikas konstruaĵojn, kiuj estas destinataj kiel centraj bazoj por la bakteria milito. Inter ili troviĝas kiel objektoj n-o.320 kaj 34 universalaj malsanulejoj, n-o. 2 bataleja malsanulejo, n-o.804 sanitaro, n-o.804 sanitaro, n-o.573 ambulanca kuracista bataleja laboratorio. „New York Herald Tribune“ skribis, ke „la sciencistoj, kiuj tie laboras, helpas ankaŭ al aliaj unuoj en Eŭropo, ĉar ili efektivas esplorojn, kiujn tiuj unuoj ne kapablas entrepreni per sia ekipo. „La gazeto malkaŝe konfesas, ke multaj entomologoj okupas sin per insektoj, kiuj estis trovitaj en Koreio.

La metodoj de la amerikaj bakteriaj krimuloj neniel diferenciĝas de la bruteco de la „SS gardistoj el la Hitler-koncentrejoj. Laŭ raporto de tiuamerika gazeto estas la insektoj bredataj sur homoj kaj estas farataj bakteriologiaj eksperimentoj je vivaj homoj. Sub gvido de amerika leŭtenanto Paul Foley devas la „volontuloj“ (plejofte elmigruloj) kolekti muŝojn kaj kulon el marĉaĵoj tielmaniere, ke ili demetas ĉemizojn, uzante la korpon kiel alogilon. La armeo speciale interesas pri moskitoj. Pro tio oni persiste serĉas regionojn kie troviĝus kuloj nomataj „Anopheles“.

Tiu ĉi cinika demaskiĝo atestas ke la amerikaj bakteriologiaj krimuloj – tiuj ĉi ĝismortaj malamiko de la homaro – laboras ankaŭ en Okcidenta Germanio. En la tifa regiono de suda Germanio antaŭ ne longe esperis amerika komisiono sub la gvido de kolonelo D.B.Holland kiu estas la komandanto de usona bakterimilita taĉmento en Eŭropo. La Berlin-a gazeto „Neües Deütschland“ komentas tiurilate, ke la epidemio, kiu forrabis jam multajn oferojn, estis kaŭzita de amerikaj bakteriologiaj krimuloj. La malamiko de la hom bbaro preparaa siajn krimojn sub la komando de Wall Street en kunlaboro kun la nov-Hitler-isma germana reĝimo. Laŭ la „Generala Kontrakto“ estas malimplicite permesata bakteriologia preparado al Okcidenta tlermilitinstigantoj traktis kun Adenauer ankaŭ pri tio ĉi krimo. Okcidentgermanaj bakteriologoj, antaŭe laborintaj por Hitler nun, nun estas dungitaj de Usono. Inter ili troviĝas ankaŭ la fame konata murdisto d-ro. Eisele „SS-kuracisto“ el la fama koncentrejo „Buchenwald“, kiun la internacia tribunalo en Nurnberg kondamnis al morto kaj kiun amnestis nun la Amerikanoj.

Tiel aspektas la bruteca vizaĝo de la amerikaj imperialistoj, vizaĝo de murdistoj, kovrita per masko kaj vestita en blanka mantelo. Iliajn degenerajn kaj brutajn planojn devas ekkoni ĉiuj homoj. La homara rezisto kaj malamo kontraŭ tiujsovaĝbestoj en homa formo vekas neimageblan forton, kiu forhakos iliajn ungegojn kaj preparos por ili la saman sorton, kiun devis sperti Adolf Hitler.

Trad.inĝen.Řebíček

GRAVA PROPONO

Faktoj montras, ke la du grandaj internaciaj Esperanto asocioj UEA kaj SAT estas indiferentaj se ne kontraŭaj al la monda pacmovado. Ne eblas atendi helpon el tiu ĉi flanko. Aliflanke, ni esperantistoj, kiuj volas efike labori por la paco kaj Esperanto devas nepre havi okazon por plani nian agadon. En tiu senco proponas k-do Balague (Aŭstrio) aranĝi fine de aŭgusto aŭ semsembro. INTERNACIAN RENKONTIĜON DE ESPERANTISTOJ PACBATALANTOJ kie inter aliaj aferoj pritraktus:

- a) kiel la esperantistoj efike laboru en la pacovado.
- b) packorespondado kaj interŝanĝo de libertempuloj
- c) efika organizado de Esperanto-tradukservo.

Oni proponas ST. PÖLTEN kiel urbon por tiu renkontiĝo, ĉar:

1/ tie oni disponus pri favora ejo

2/ estus ebla havigi al ĉiu partoprenonto senkoston aŭ malmulte koston restadon

3/ ST. PÖLTEN estas en la centro de Aŭstrio 60 km de Vieno, kio permesus al ĉiu partoprenonto post la renkontiĝo pasigi belan libertempon en Aŭstrio.

Ni petas, skribu al k-do. Anton Balague, Kircheweg 12, ST. PÖLTEN, Aŭstrio, kiel vi opinias pri tiu propono, ĉar nur se multaj opinioj estos favoraj, povus efektiviĝi tiu ĉi propono. Kopiita el AŬSTRIA PACMONDO ESP.

AŬSTRIA PACGAZETO PRI ESPERANTO

D-ro. Halbedl, oficiala delegita per la Kongreso de nacioj per la paco sendita el Steiermark, publikis jenan artikolon en la aŭstria pacgazeto:

„Dum la kongreso regis perfekta libereco de paroloj. Ankaŭ la vesto de la kongreso estis tre impresa kaj digna. Precipe ni estis kontenta pri la nun propra sperto, ke la teknikaj aparatoj de aŭdiloj k. kvinlingva tuja traduko estas nur malperfekta kaj malsufiĉa anstataŭaĵo de Esperanto. Eĉ la vortare bonaj tradukoj – ne ĉiuj tradukoj meritas tian rekonon – kripligis la ofte entusiasmajn paroladojn kaj forprenis de ĉiuj la efikon de la senpereco. Tial, ĉar la oratoroj estis elokventaj nur por siaj samlingvanoj aŭ la majstroj de la parolataj lingvoj, se da tiaj partoprenis nur tre malmultaj.

Tial ni esperantistoj, dekomencaj pacigantoj inter nacioj kaj rasoj, konfesioj kaj religioj, inter politikaj partioj kaj aliaj, aranĝintaj jam 37 universalajn kongresojn en diversaj mondparoj kun pluraj miloj da partoprenintoj, ni, kiu per sia neŭtrala lingvo kaj ties interna ideo disponigas al la tuta homaro eminentan rimedon por la fondo k. konservado de la paco en la tuta rondo, ni alvokas la popolojn:

„Lernu kaj lernigu Esperanton, precipe al la infanaro ĉiunacia, devige kiel la unuan fremdlingvon kaj kiel la duan por ĉiu homo!“

ESPERANTO PACDELEGITOJ

Dum la kongreso de nacioj por la paco renkontiĝis la Esp-delegitoj en la aŭstria E-centro de Vieno. Kvankam ne eblis al la Esperanta iniciata komitato kontakti kun ĉiuj Esp-delegitoj de la kongreso sukcesis k-do. Vokal dank` al siaj senlacaj klopodoj inviti kelkajn samideanojn al internacia esperantista renkontiĝo.

La saloneto de la Esp-centro estis plena de gesamideanoj inter kiuj s-ino. U. Sarjano kaj s-ano Schmith el Londono, s-ano Abdurrahmen el Indonezio, d-ro. C. Graciadeli el Italio. La paroladoj de tiuj eksterl.gesamideanoj pruvis al la ĉeestantoj, ke la kongreso ne estis, kiel diras la kontraŭuloj, unutendenca, kontraŭe, tie estis reprezentitaj ĉiuj tendencoj kaj personoj kiuj ne nur parolas, sed ankaŭ laboras por la paco. Malnova SAT-ano, d-ro. Graciadeli diris: „La Itala ministro De Gasperi malpermesis la vojaĝon el Italio por la kongrespartoprenontoj, sed multaj italaj delegitoj estis sampartianoj de Gasperi kaj tamen venis Vienon. La paco ne bezonas pasporton.

La eksterlandaj samideanoj promesis labori en la kongreso por la internacia lingvo. Kongresano P.M. Bereterhide el Argentino ĉestis la Vienan Zamenhoffeston k. vizitis familion Vokal. Li diris, ke li estas 8 tagojn en Vieno kaj ege bedaŭras, ke jam de komence li ne havis eblecon kontakti kun esperantistoj. Ankaŭ kun 2 nederlandaj s-anoj ni renkontiĝis. K-do. Balague, ricevinta unutagan enirpermeson al la kongreso, klopodis vane interparoli kun s-ino Cotton, ŝi estis daŭre tre okupita. Tamen ni povas konstanti, ke niaj aŭstriaĝ gek-doj faris bonan laboron, kiu certe trovos eĥon en estonto.

NIA MOVADO EN ĈEĤOSLOVAKIO

PRAHA, la klubvesperoj okazas regule ĉiumeckrede en la restoracio „ŠUMAVY“, Štěpánská ulice, Praha II. Kurson por komencantoj gvidas kdo. Slanina en la Junulara Klubejo. La rondeto ĉe la Kleriga Klubo Praha II. aranĝis paroladon de d-ro. Stan. Kamarýt pri la fondo de la Esperantista klubo en Praha okazinta antaŭ 50 jaroj, la 9.12.1952 en restoracio „U Štajgrů“, Vodičkova ul.

OLOMOUC, la 20.de februaro komenciĝis de la nova kurso por komencantoj aranĝita de la Urba Kleriga Klubo. Instruas k-dino. Marie Jarmarová. Kiom da lernantoj, oni ne sciigis al nia redakcio.

LIBEREC, la E-klubo, kiu nun estas sekcio de fervojista uzina klubo, ne ĝuas favoran subtenon de la kluba estraro. Malgraŭ tio niaj anoj tute regule kunvenadas en nia iama propra klubejo. La programo konsistas el prelegoj, raportoj el la Esp. mondo kaj diskutoj. Estis preparitaj prelegoj de E-aŭtoritatuloj, sed pro absoluta miskompreno al nia agado kaj penado ni nuligis nian intencon kaj daŭrigas la donitaj cirkonstancoj.

KLADNO, la Esp-movado, kiu estis de 1920-1938 tre vigla en nia urbo, nun vegetas. Ĝi fariĝis sekcio de la Urba Kleriga klubo kaj nur iometa vivas kaj laboras (Ni rekomendas al la k-doj, esti iom memkonsciaj kaj lavi denove la kapon).

TANVALD, LA PACDEFENDANTO estas vere nia sola enlanda ligilo. Pro tio nia malgranda grupo alte taksas ĝin. Pro la diverseco de laborperiodoj ni apenaŭ sukcesas kunvenigi ĉiujn membrojn, sed almenaŭ ĉiuj korespondas kun eksterlandanoj kaj zorgas regule pri ekspozicio en nia surstrata vitrokesto. La 26.de februaro okazis nia jarkunveno. La Urba klerika klubo disponigis al ni kunvenejon en Mezlernejo, kie ni kunvenadas ĉiun duan semajnon.

MOST, funkcias kurso kun 10 lernantoj, kiun bone gvidas k-dino Záverková. Esp-ista oratora kurso por progresintoj estas tre sukcesa. La vizito de la kursoj estas preskaŭ ĉiam 100%. Ĉiuj membroj vigle korespondadas. Nia propaganda ekspozicia kesto, pendigita surmure de la distrikta juĝejo akiris pro regula ŝanĝo de ekspoziciaĵoj bonan popularecon de niaj urbanoj. La 15.de febr. ni aranĝis gajan vesperon por niaj klubanoj. Antaŭ ĝi estis ekspozicio por montri al la komencantoj la valoron kaj utiligeblecon de nia lingvo.

KLATOVY, en tiu urbo, kie ĝis nun ne ekzistas E-movado, komenciĝis dank` al k-do Josef Zdeněk kurso kun 25 gelernantoj kaj fondiĝis E-rondeto. Aliĝis 2 abonantoj por „La Pacdefendanto“.

OSTRAVA-ZÁBŘEH, laborkonferenco de la regionoj Ostrava kaj Olomouc komenciĝos la 14.3. per interkonatiĝa vespero kun prelego de prof. Kožený pri Esp- kaj la nuna situacio. Dimanĉe komenciĝos la laborkonferenco je la 9.h.en záv.hotelo de Vítkovice. Partoprenos k-do. Burda kaj d-ro. Černý-Plzeň. Okazos samtempe Esp-ekspozico.

BRATISLAVA, la 4.2.1953 komenciĝis la entreprena klubo de la nacia asekurejo kurso kun 20 komencantoj. Instruas k-do. P. Rosa. La anoj konsistas el geoficistoj de la malsanasekurejo kaj fervojdirektrejo. K-do. Š. Seemann ĉefinspektoro ĉe la fervojo uzas por la kutimaj matenaj 10 minutaj diskutoj antaŭ la laborkomenco raportojn el gaz. EPČ. Li ĉiam akcentas, ke tiuj raportoj estas perataj helpe de Esperanto. Tielmaniere li sukcesis vekti intereson ĉe la aŭskultantoj, kiuj mem petis aranĝon de E-kurso.

EN BYSTRICE pod Host. atingis la 10.1.sian 75 jaron plejmalnova ĝis nun vivanta Esperanto-pioniro Theodor Čejka, aŭtoro de lernolibro kaj vortaro aperinta jam en multaj eldonoj. Li ankaŭ fondis la unuajn ĉeĥosl.Esp-gazetojn.

J.V. STALIN

La patro de la proletoj

LASTMOMENTE NIN ATINGIS TRE MALĜOJA RAPORTO PRI LA SUBITA MORTO DE K-DO STALIN, LA 5.de marto 1953 je la 9.50 horo. Ni kune kun ĉiuj pacamaj homoj profunde funebras pro tiu ĉi genia kunbatalanto